



Dobrodošli na šestu tribinu projekta OSTRVA

OD UČENIKA DO UČITELJA: Šta uče oni koji uče našu decu?

ponedeljak 8. decembar u 19 časova u Ustanovi kulture Parobrod.

Svi želimo za našu decu kvalitetno obrazovanje i vaspitanje, zasnovano na savremenim programima usmerenim na dete i učenika, utemeljeno u moralnim i kulturnim vrednostima i sprovedeno u demokratski uređenoj i socijalno odgovornoj školi.

To nisu samo naše želje, već pravo građana Srbije normirano Zakonom.

Kakva će stvarno biti škola i kako će naša deca učiti u njoj, u velikoj meri zavisi od toga što uče oni koji se školuju da postanu učitelji i nastavnici.

- **Koliko su programi za obrazovanje budućih prosvetnih radnika savremeni?**
- **Jesu li usmereni na studente?**
- **Da li prepoznaju moral i kulturne vrednosti kao oblast učenja?**
- **Kako pripremaju vaspitače i nastavnike da razvijaju demokratiju i socijalnu odgovornost?**

Vizija obrazovanja izneta u zakonima¹ i Strategiji² zahteva da visoke škole i fakulteti u Srbiji uvode programske i metodičke inovacije. Neki to čine brže i spremnije, neki sa više oklevanja. Iako deluju u istoj državi i po istom zakonskom okviru, škole i fakulteti za obrazovne profesije imaju veoma različite kurikulume. Dramsko obrazovanje nije zastupljeno u svim studijskim programima, a i pristup i iskustvo su različiti: drama se i dalje često vidi samo kao vannastavna aktivnost i teško zadobija mesto u učionici.

U želji da kroz uvođenje drame u nastavu doprinesemo poboljšanju kvaliteta obrazovanja budućeg obrazovnog kadra, u okviru projekta OSTRVA organizovali smo seminare za studente na 4 visokoškolske ustanove u Srbiji.

O izvrsnim iskustvima tog rada i potrebi za ranim sticanjem znanja i veština za primenu drame u obrazovanju i vaspitanju, govorićemo na ovoj tribini. Pozvali smo studente, direktore i profesore **VŠSS za vaspitače „Mihailo Pavlov“ u Vršcu; VŠSS za obrazovanje vaspitača u Pirotu; VŠSS za obrazovanje vaspitača u Kikindi; VŠSS za vaspitače i poslovne informatičare „Sirmijum“ u Sremskoj Mitrovici; Učiteljskog fakulteta u Užicu; Učiteljskog fakulteta u Beogradu i Grupe za Pedagogiju Filozofskog fakulteta u Beogradu.**

Voditelj tribine: **dr Marina Milivojević-Madžarev**. Urednički tim: **Ljubica Beljanski Ristić**, CEDEUM; **dr Milan Mađarev**, VŠSSOV u Kikindi; **Nataša Milojević**, BAZAART; **mr Sunčica Milosavljević**, glavna i odgovorna urednica, programska direktorka BAZAART.

Projekat OSTRVA se već više od godinu dana sa uspehom odvija u Beogradu, Zrenjaninu, Nišu, Smederevu i drugim gradovima, s ciljem da poveže važne činioce iz oblasti drame i obrazovanja u Srbiji, unapredi obrazovno-vaspitnu praksu i približi obrazovanje potrebama građana i društva.

Tribinu organizuje BAZAART: www.bazaart.org.rs

¹ Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja (2009, 2011); Zakon o visokom obrazovanju (2014.)

¹ Strategija razvoja obrazovanja u Srbiji do 2020+ (2012.)



Делегација Европске Уније у Републици Србији

Пројекат финансира Европска Унија у оквиру програма “Подршка цивилном друштву” -



Министарство културе и информисања

Пројекат се суфинансира из буџета Републике Србије - Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом и



БАЗААРТ, финансира Министарство омладине и спорта Републике Србије

Пројекат „ОСТРВА“, спроводи удружење

Šta pokazuju rezultati istraživanja Pedagoškog društva Srbije *

Drama u obrazovanju – potrebe nastavnika za obrazovanjem i osnaživanjem za primenu drame u obrazovno-vaspitanom radu u našim školama

Mogućnosti primene drame u obrazovanju su velike. Rezultati su vidljivi i pozitivno utiču na razvoj kreativnosti učenika. Sigurno podstiče njihov emocionalni i intelektualni razvoj i socijalizaciju. Taj metod omogućava da učenici budu aktivni učesnici u svim procesima. Bilo bi dobro da drama u obrazovanju bude još više prihvaćena, da cilj bude veća primena. (komentar ispitanika, učitelj)

- ✓ **Do 94% zaposlenih vaspitača i nastavnika smatra da primena drame ima blagotvoran uticaj na kvalitet nastave.**

MEĐUTIM: Samo 48% ima iskustva u primeni drame.

73% ispitanika veruje da su znanja usvojena ovim metodom trajnija.

75% smatra da na ovaj način bolje upoznaje svoje đake i bolje ih procenjuje, a 70% da deca i učenici bolje upoznaju vaspitače i nastavnike i stiču veće poverenje.

76% veruje da se teške i nejasne lekcije mogu bolje približiti i lakše usvajati.

79% vidi podstaknutost učenika da, kada se primenjuje drama u obrazovanju, kreiraju sopstveni proces učenja.

80% smatra da govor učenika postaje jasan i razumljiv, da se poboljšava kultura izražavanja i podiže nivo samopouzdanja.

86% se slaže da prilikom primene drame učenici proces učenja doživljavaju kao prijatan i emocionalno obojen doživljaj.

90% procenjuje da će ovakav metod rada učiniti da se učenici aktivno uključuju u proces učenja.

94% procenjuje da učenje na ovaj način može postati zabavno, a samim tim i prijatno učenicima.

S obzirom da sam više puta bila neposredni učesnik u dramskom procesu (na fakultetu, seminarima), lično sam bila u prilici da osetim tu motivaciju, „adrenalin“ i ushićenje po dobijenom aplauzu. Ja kao nastavnik stranog jezika mogu da dramatižujem tekstove iz udžbenika, ali možda postoji mogućnost da se to proba i sa drugim predmetima. (komentar ispitanika)

- ✓ **77% ispitanika smatra da su obuke tokom studija najbolja priprema za korišćenje drame u obrazovanju.**

MEĐUTIM: Manje od petine (18%) obrazovnog kadra u Srbiji tokom studija stiče znanja potrebna za primenu drame u procesima učenja.

15% ispitanika su neka znanja o drami stekli na redovnim studijama u okviru nastavnih predmeta (metodika književnosti, opšta književnost, antička književnost, ruski jezik i književnost, francuska književnost, šekspirologija, metodika nastave, metodika likovne kulture, drama i pokret, scenska umetnost, kultura govora, komunikacija i lokalni mediji, filmska umetnost, lutkarstvo i lutkarska radionica). Samo 3% je na fakultetu dobilo neki vid stručne obuke za primenu drame (Forum teatar, Psihodrama, Role Play, IDEAL).

Nastavnici bi trebalo da prođu obaveznu obuku još na fakultetu, zbog svog govora u ulozi nastavnika. Veliki broj svršenih studenata je nesiguran pred odeljenjem, lošeg vokabulara, lošeg akcenta i dikcije. Govor im je prepun lokalizama, što je nedopustivo. Moja puna podrška! (komentar ispitanika)

- ✓ **80% ispitanika je lično zainteresovano za stručnu obuku gde se uči vođenje kreativnog dramskog procesa.**

MEĐUTIM: Samo 27% smatra da su i njihove kolege–nastavnici zainteresovane da o tome uče.

67% ispitanika smatra da svi budući nastavnici treba da ovladaju veštinama primene drame u nastavi. 46% dramsku pedagogiju vidi kao izborni predmet na fakultetu, 41% kao seminar, 34% kao deo obaveznog predmeta metodike, a 29% kao fakultativni predmet u okviru metodike predmeta. 49% je zainteresovano za dramski pedagoški rad u školi, a čak 43% za usmeravanje i doedukaciju na master ili specijalističkim studijama Dramske pedagogije (kada bi postojale). 51% smatra da treba da postoji takav program na fakultetima dramskih umetnosti, koji bi mogli da upišu nastavnici.

Po mom mišljenju, primena drame u obrazovanju poboljšava interakciju, saradnju i odnose u odeljenju. (komentar ispitanika)

- ✓ **77% ispitanika, često samoinicijativno i spontano, primenjuje neki vid dramatizacije u nastavnom radu, kako bi unapredili rad u vrtićima i školama i uveli inovacije u skladu sa zahtevima reformisanog obrazovanja.**

MEĐUTIM: Preko 50% ne poznaje Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja i Strategiju razvoja obrazovanja u Srbiji 2020. 60% ne poznaje Lisabonsku strategiju i Ključne kompetencije za celoživotno učenje.

Rezultati u oblasti povezanosti škole i društva nisu visoki. 65% ispitanika vidi mogućnost primene drame za zaštitu zdravlja i životne sredine; 62% za usvajanje etike, društvene i radne kulture; 58% za poštovanje ljudskih i manjinskih prava; 49% za negovanje međunarodnih odnosa, a 41% za motivisanje i pripremu dece i učenika da se uključe u razvoj lokalnih zajednica.

* Autor istraživanja je Živkica Đorđević, specijalista školske pedagogije, članica Upravnog odbora PDS.